

KONKURS POLONISTYCZNY /etap wojewódzki/ KLUCZ ODPOWIEDZI

Numer zadania	Punktacja	Zasady przyznawania punktu
Zad. 1. (0-7)	A. 0-2	<p>Przykładowa notatka:</p> <p>Imię bohatera/podmiotu lirycznego pochodzi od łacińskiej sentencji Kartezjusza „Cogito ergo sum” (Myślę, więc jestem). W pewnym stopniu jest porte-parole autora. Pan Cogito to człowiek współczesny, ale wyznający klasyczne ideały. Za wszelką cenę stara się zachować wierność podstawowym wartościom. W wierszu <i>Pan Cogito o cnocie</i> próbuje przywrócić prawdziwe znaczenie pojęciu cnoty.</p> <p>2 pkt za pełną odpowiedź 1 pkt za notatkę zawierającą częściową odpowiedź</p>
	B. 0-2	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <p>Cnota – umiejętność moralnego, etycznego posługiwania się rozumem, wolą i zmysłami. Posiadanie jej sprawia człowiekowi wewnętrzną przyjemność. W starożytnej Grecji oznaczała: męstwo, bohaterstwo, wypełnianie szlachetnych powinności. Według Sokratesa jest dobrem bezwzględny, wiążącym się z pożytkiem i szczęściem, wiedzą, zaletą moralną dostępną każdemu człowiekowi.</p> <p>2 pkt za pełną odpowiedź 1 pkt za pobieżne wyjaśnienie pojęcia.</p>
	C. 0-3	<p>Przykłady prawidłowych odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiersz jest poświęcony przywróceniu pamięci o cnocie; - zdaniem podmiotu lirycznego cnota we współczesnym świecie stała się czymś niechcianym, wręcz wzbudzającym poczucie wstydu; - nie da się jej zbyt łatwo „odmłodzić”, ponieważ jej natura kojarzy się z niezmiennością i – jak stara panna – jest „nieznośna w swoim uporze”; - Zbigniew Herbert pod postacią Pana Cogito nie może pogodzić się z zanikiem cnoty we współczesnym świecie; - skromność cnoty nie jest cechą pożądaną w hałaśliwej współczesności; - atrybuty cnoty („portret Sokratesa/ krzyżyk ulepiony z chleba/ stare słowa) symbolizują odwagę, prawość, wiarę, poszanowanie dla ludzi i tradycji, uczciwość, prawdomówność. Jednocześnie świadczą o tym, że ślady cnoty możemy odnaleźć już tylko w rekwizytach, zapomnianych zwyczajach i rytuałach codzienności; - ironiczny wydźwięk przesłania wiersza można sprowadzić również do wniosku, iż to nie cnota ma się zmienić (naturą prawdziwych wartości jest ich niezmiennosc), lecz współcześni ludzie zagubieni w chaosie, w pozorach i powierzchowności; - jego zdaniem cnota była kiedyś kojarzona z najbardziej szlachetnymi postawami.

Zad. 2.	0-3	<p>Rozwiązanie krzyżówki (1pkt za wszystkie odpowiedzi).</p> <table border="1" data-bbox="555 264 1315 510"> <tr> <td></td> <td></td> <td>p</td> <td>ł</td> <td>y</td> <td>w</td> <td>a</td> <td>n</td> <td>i</td> <td>e</td> </tr> <tr> <td>t</td> <td>r</td> <td>y</td> <td>l</td> <td>o</td> <td>g</td> <td>i</td> <td>a</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>t</td> <td>i</td> <td>l</td> <td>i</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>o</td> <td>l</td> <td>i</td> <td>b</td> <td>o</td> <td>r</td> <td>z</td> <td></td> </tr> <tr> <td>j</td> <td>a</td> <td>n</td> <td>a</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Hasło: pyton (1pkt przyznajemy również w przypadku, gdy uczeń nie wskaże jednej odpowiedzi)</p> <p>Wyjaśnienie związku z treścią lektury (1 pkt). Pyton to pieszczotliwe przezwisko Krysi (od ciągłego „wypytywania”). Krystyna była starszą córką Melchiora Wańkowicza. Zginęła tragicznie w powstaniu warszawskim.</p>			p	ł	y	w	a	n	i	e	t	r	y	l	o	g	i	a					t	i	l	i							o	l	i	b	o	r	z		j	a	n	a						
		p	ł	y	w	a	n	i	e																																											
t	r	y	l	o	g	i	a																																													
		t	i	l	i																																															
		o	l	i	b	o	r	z																																												
j	a	n	a																																																	
Zad. 3.	0-3	<p>1 pkt za tytuł, np.: „Tekst o <i>irytującej manierze, tak?</i>, czyli o <i>tak ochlapującym</i>”, „<i>Tak?</i> na końcu zdania? – NIE!” lub „<i>Tak?</i> na końcu zdania – chwastem językowym, wata słowną czy świadomą manipulacją?”.</p> <p>1 pkt za poradę uwzględniającą pozostałe elementy polecenia, np. „Maniera retoryczna, polegająca na kończeniu zdania partykułą <i>tak</i> z akcentem sugerującym pytanie, jest zjawiskiem «irytującym» wielu użytkowników języka polskiego. Zastąpiła ona powszechny niegdyś problem używania na końcu zdania słów: <i>prawda?</i>, <i>nie?</i> (nazywanych stymulatorami potwierdzenia). W rzeczywistości zawiera ona również elementy manipulacji, ponieważ odpowiedź negatywna stawia nas niejako w opozycji do interlokutora. Nadużywanie <i>tak?</i> to poważny błąd stylistyczny i słusznie w wielu środowiskach postrzegane jest jako przejaw «pseudoelokwencji». Wspomniane natręctwo językowe służy także kontrolowaniu przebiegu rozmowy, sprawdzeniu, czy wypowiedź została zrozumiana. Psychologicznie rzecz ujmując, może pełnić jeszcze inną funkcję – ma sprawiać, by rozmówca uznał racje mówiącego, by mówiący narzucił rozmówcy swoją opinię”.</p> <p>1 pkt za zachowanie odpowiedniego stylu</p>																																																		
Zad. 4.	0-2	<p>Wszystkie odpowiedzi prawidłowe – 2 punkty. W przypadku jednego błędu uczeń otrzymuje 1 punkt.</p> <table border="1" data-bbox="483 1760 1430 2024"> <thead> <tr> <th data-bbox="483 1760 971 1834">Sekwencje, alegorie i cechy postaci</th> <th data-bbox="976 1760 1430 1834">bohater</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="483 1841 971 1910">„Decyzja oswojenia niesie w sobie ryzyko łez”.</td> <td data-bbox="976 1841 1430 1910">Pilot</td> </tr> <tr> <td data-bbox="483 1917 971 2024">„Dobrze widzi się tylko sercem, najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”.</td> <td data-bbox="976 1917 1430 2024">Lis</td> </tr> </tbody> </table>	Sekwencje, alegorie i cechy postaci	bohater	„Decyzja oswojenia niesie w sobie ryzyko łez”.	Pilot	„Dobrze widzi się tylko sercem, najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”.	Lis																																												
Sekwencje, alegorie i cechy postaci	bohater																																																			
„Decyzja oswojenia niesie w sobie ryzyko łez”.	Pilot																																																			
„Dobrze widzi się tylko sercem, najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”.	Lis																																																			

		„Dorośli są naprawdę bardzo dziwni”.	Mały Książę
		„Należy wymagać tego, co można otrzymać. Autorytet opiera się na rozsądku”.	Król
		„Zawsze się wydaje, że w innym miejscu będzie lepiej”.	Zwrotniczy
		Typ człowieka skoncentrowanego jedynie na sobie. Ponad wszystko ceni sobie poklask innych.	Próżny
		Bezkrytycznie podporządkowuje się poleceniom i rozkazom, nie zastanawia się nad sensem swego działania. Szczególnie skoncentrowany na realizowaniu swoich powinności.	Latarnik
		Bezużyteczne, kapryśne i kruche piękno, całkowicie owładnięte potrzebą absorbowania uczuć innych.	Róża
		Człowiek zniewolony przez nałóg. Niezdolny do logicznego myślenia.	Pijak
		Reprezentuje ludzi, dla których dobra materialne są wartością nadrzędną.	Bankier
Zad.5.	0-2	<p>Np. „Mowa jest srebrem, milczenie złotem”,</p> <p>„Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie”,</p> <p>„Cierpliwość jest gorzka, ale jej owoce słodkie” lub „Cierpliwością i pracą ludzie się bogacą”,</p> <p>„Nie chwal dnia przed zachodem słońca”</p> <p>(3 poprawne odpowiedzi – 1 punkt)</p>	
Zad.6.	0-3	<p>Przyznajemy po jednym punkcie za każdy argument znajdujący uzasadnienie w treści i formie lektury.</p> <p>Np.</p> <p>Tim Guénard przedstawia barwną autobiografię, która broni się przede wszystkim żywą opowieścią o trudnym doświadczeniu dorastania i dojrzewania w nieludzkich warunkach. Przesłanie prawdziwej „siły przebaczenia” udziela się czytelnikowi w wyjątkowy i „budujący” sposób. Gimnazjalista dzięki lekturze tego świadectwa może poznać prawdziwą drogę uzdrowienia z okrutnych, często rodzinnych i społecznych zranień.</p> <p>lub</p>	

		<p>Moim zdaniem książka <i>Silniejszy od nienawiści</i> nie spełnia warunków lektury szkolnej, ponieważ brakuje jej pewnych „wyznaczników literackości”. Nie przekonuje mnie też emocjonalny język tego świadectwa. Wiele treści autobiografii odnosi się do światopoglądu i religii chrześcijańskiej, a te nie są przecież tak samo bliskie każdemu gimnazjaliście. Przesłanie książki jest piękne i wzruszające, ale w rzeczywistości nie wszyscy wygrywamy, zwłaszcza z takim nagromadzeniem tragedii i życiowych klęsk.</p>
Zad. 7.	0-3	<p>Trzy punkty przyznajemy za pełną odpowiedź. W przypadku odpowiedzi pobieżnych przyznajemy jeden punkt.</p> <p>Przykładowa odpowiedź: Zdaniem Leszka Kołakowskiego zwalczanie zawiści jest „zadaniem beznadziejnym”. Najtrudniej jest walczyć z zawiścią społeczną, bowiem można ją jedynie „rozładować”. Natomiast zawiść jednostkową można osłabiać i zwalczać dzięki inteligencji. Poza tym zawiść jest czymś „wstydliwym” i „ośmieszającym” zawistnika, dlatego należy się powstrzymać od jej okazywania i skutecznie stłumić w sobie jej negatywne emocje. Należy pamiętać również o tym, że zawiść pozbawia nas poczucia „smaku życia”.</p>
Zad. 8.	A. 0-2 B. 0-1	<p>Przykładowa odpowiedź: Atlantyda to mityczna kraina, która miała być miejscem rozwiniętej cywilizacji zniszczonej przez serię trzęsień ziemi i zatopionej przez wody morskie. Posiadała wiele cech utopii. Była pełna bogactw naturalnych, oswojonych i dzikich zwierząt, otoczona wysokimi górami zapewniającymi ochronę przed nieprzyjaznym wiatrem. Harmonię i pokój zapewniały jej sprawiedliwe rządy.</p> <p>Przykładowa odpowiedź: Kontrasty, zdania połączone w pary – zdanie twierdzące ze zdaniem z negacją, pytania retoryczne.</p>
Zad. 9	0-24	<p>Kryteria oceny eseju i punktacja</p> <p>I Nadanie stosownego tytułu (0-1)</p> <p>II Realizacja tematu (0-12)</p> <p>a) Prezentacja refleksji wynikających z lektury tekstu Józefa Tischnera 0-3</p> <p>b) Prezentacja refleksji wynikających z treści wiersza Czesława Miłosza 0-2</p> <p>c) Odwołanie się do kontekstu obrazu Edwarda Hoppera 0-2</p> <p>d) Odwołanie się do kontekstu filmu <i>Zmruż oczy</i> 0-2</p> <p>e) Formułowanie sądów, wniosków, przemyśleń 0-3</p> <p>III Koncept na tekst eseistyczny (0-4)</p> <p>a) oryginalność formy 0-1</p> <p>b) subiektywizm (pryzmat własnych uczuć, skojarzeń) 0-1</p> <p>c) podjęcie próby sprowokowania czytelnika do wysiłku intelektualnego 0-1</p> <p>d) sztuka zadawania pytań bądź solilokwium 0-1</p>

		<p>Kompozycja (0-2) Trójdzielność lub inna przemyślana kompozycja z właściwym układem graficznym (akapity) 0-1 Spójność i logika tekstu 0-1</p> <p>Język i styl (0-3) W pracy poprawnie stosowane jest słownictwo (pod względem znaczeniowym, frazeologicznym, fleksyjnym, słowotwórczym). Praca jest poprawna pod względem składniowym i stylistycznym. Styl jest funkcjonalny i dopasowany do sytuacji komunikacyjnej. (Dopuszczalne trzy błędy językowe niezależnie od kategorii. Większa liczba błędów powoduje obniżenie punktacji).</p> <p>Zapis (0-2) Poprawna ortografia i interpunkcja – 2 punkty. Nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne (1 ortograficzny, 3 interpunkcyjne) – 1 punkt. *Dodatkowe punkty uczeń może otrzymać za: - trafne i pogłębione odwołanie się do własnych doświadczeń czytelniczych (0-2)</p>
--	--	---